

гресима у брачним односима. Највећи од тих грехова јесте брачна неверност. Црква кроз своја верна чеда непрекидно очува верност Христу. Они свештено чувају обавезу која им је дата на светом Крштењу, да припадају једино Христу, да му неизоставно служе вером и правдом, као своме Цару и Богу. Ипак, не испуне сви ову обавезу. У односу према њему се појављује нешто слично прељуби у браку. Душа, која се

покорава Цркви јесте „незнабожац“ (Мт. 18, 17), то јест нехрист, онда таквих нехриста није мало у хришћанском свету, а такви су јеретици, расколници и уопште они који презиру Цркву. Има хришћана којима је трбух Бог и користољубље се претвара у идолослужење. Такви грешници заједно са исти пресуду за блуд, какву су у Старом Завету на себе навукли одступници од Бога. Недај Бог никоме да на себе навуче

Црква ће се Христова ставити ван закона, а за јавно спомињање Христовог Имена, биће прописане оштре казне. Али ће се спасавати само они, који буду призивали Име Господње. И Син Човечији када дође изненада и убије „сина погибельи“, последњег тиранина људи, да ли ће наћи веру на земљи?

Наћи ће је, али не као јавну. Наћи ће је, али не по велелепним храмовима, као што су наши садашњи, него у пештерама и пустињама. Наћи ће је, али не као одобрену и штићену, него као ружену и гоњену. Наћи ће је, али не у раскошним Литургијама и псалмодијама, него у храмовима људских срца и у шаптању људског језика. Јер Црква Његова почела је мучеништвом и завршиће мучеништвом, света браћо моја.

свети владика Николај

сјединила са Христом, даје себе у власт ђаволу, од кога се одрекла. Старозаветни завет изабранога народа са истинитим Богом често је био исто тако нарушаван одступањем од Бога и скретањем у идолопоклонство. Овај грех, односно грех неверности истинитом Богу, у старом завету је био називан блудом и они који су чинили овај грех, били су кажњавани смрћу, као што су на смрт били осуђивани и они који су нарушавали брачну верност. У хришћанском свету нема, са ретким изузетима, скретања у идолопоклонство. Али ако, по речи Христа Спаситеља, онај који се не

такву осуду. Од ове опасности не-ка на предупреди сећање на обручење са Христом, залог чега је свакоме од нас печат дара Духа Светога у светој тајни миропомазања. Уколико је нарушена верност Христу, и пренебрегнута обавеза да је очувамо, пожуримо да је успоставимо посредством покајања, у нади да ће Отац Небески са грешником који се каје поступити једнако милосрдно, како је поступио са блудним сином из јеванђелске приче његовог отаца, обрадовавши се његовом раскајању и повратку у очев дом. (Лк. 15, 11 – 32).

Амин

манастир Подмаине - храм Успења Пресвете Богородице
са благословом итумана јеромонаха Рафаила

ДВАДЕСЕТ ОСМА НЕДЕЉА ПО ПЕДЕСЕТНИЦИ
НЕДЕЉА ПРАОТАЦА
свети Јордан Ајеј, св. Теофанија царица, св. муч. Марин
Лк. 14:16-24, (зач. 76); Кол. 3:4-11 (зач. 257).

ејиской Висарион (Неџајев)
**ВЕРА СТАРОЗАВЕТНИХ ПРОТАЦА У ХРИСТА И ПРИПРЕМА
НЕЗНАБОЖАЦА ЗА ЊУ
поука у недељу Праошатаца**

*Вером си праоце оправдао, од
незнабожаца си њима Цркву пре-
добручио... Њиховим молишви-
ма Христаше Боже, помилуј нас.
(Тројар на недељу Праошатаца)*

Данашиња недеља се назива недељом Праошатаца, односно старозаветних праведника који су живели пре Мојсијевог закона и након закона, а пре Христа, почевши од Адама па до Јосифа Заручника. Зајшто се њихов спомен прославља неколико дана пре празника Христовог Рођења? Зато што је од њих произшао Христос по Телу. Он је потомак изабраног дела људскога рода, у коме се сачувала права вера, какви су били чланови Цркве Патријараха, који су живели пре Аврамовог избрања, затим чланови Авраамовог рода од Исаака и Јакова, а на крају чланови законе Цркве – од Мојсеја до Христа, Који се родио од Пресвете Дјеве Марије, произашле од колена Јудиног. Све ове Праоце

Господ је оправдао вером у Њега, као Искупитеља, који је требао да принесе жртву за народ који је сагрешио. Ова је вера почела од Адама. Због преступања заповести, која му је дата у рају, он је изагнан из раја и осуђен на смрт, заједно са потомцима, који су од њега наследили грех, али је истовремено био утешен обећањем о Семену женином, које ће сатрти главу змије (Пост. 3, 15), т.ј. о Искупитељу, који ће се родити од жене без учешћа мужа и победити ђавола, разрушити његово царство – царство лажи и сујеверја. Вера у Искупитеља који долази у Старом Завету је подржана многим другим обећањима и пророчтвима, на пример обећањем Аврааму: „благословиће се у сјемену твојем сви народи на земљи“ (Пост. 22, 18); пророчтвом патријарха Јакова о томе да се онај који доноси закон неће одвржити од Јуде до времена доласка Измиритеља (Пост. 49, 10). Не по-

брајајући друга пророштва, укажимо на праобразе који се односе на Христа и Његову Цркву. Тако су на пример, праобразно значење имале крвне жртве. Крв телаца, јагњади, јаради, птица сама по себи није могла да умилостиви Бога, већ је имала тај значај што је предизабражавала жртвену крв Христову и што попут тога што животиње које су приношене на жртву нису имале никакву кривицу за људске грешке, тако ни Христос није био причастан ниједном грешку и пострадао је за наше грешке, тако што су његова страдања и смрт који су постали жртва умилостивљења за нас, као страдања и смрт невиног бића, а уз то и Богочовека, следствено имали безмерну цену пред правдом Божијом. Може се претпоставити да старозаветним Праоцима није била туђа вера у спасоносну силу Христове жртве и да су били оправдани и достигли помирење са Богом управо том вером, а никако не делима закона, „јер дјелима закона ни једно тијело неће се оправдати“ (Рим. 3, 20). Ово стога, што нико није могао да испуни све што је написано у закону, што повлачи да нико није могао да избегне проклетство, које је изговорено против сваког ко није испунио ма шта из закона.

Не само да су старозаветни Праоци и сами вером примили од Христа оправдање и спасење, него је кроз њих Христос „предобручio Цркву од незнабожаца“. У старозаветно време је предмет нарочитих брига Господа и Бога био изабрани народ – једини је он улазио у састав Цркве. Остали су

јој народи били страни, али су и они од вечности били предназначени да постану њени удови, да ступе у чврсти савез са Христом заједно са изабраним народом. Управо у том смислу и треба схватити предобручење Христа са незнабошцима. То да су незнабошци били предобручени Христу у томе смислу да су били назначени за једнницу са Њим и Његовом Црквом, јасно се уочава из многобројних старозаветних пророштава о призывању незнабожаца у Цркву. Не побројавајући ова пророштва, рецимо само да је у једном од Њих Христос назван „Ишчекивање незнабожних народа“ (Пост. 49, 10). Свакако да нису сви незнабошци нестрпљиво очекивали Христа, већ у крању мери одређена изабрана лица међу њима. Њих би најпре могли назвати „предобрученима Христу“. Они су, да тако кажемо, породили Цркву од незнабожаца.

Речено је да је Христос предобручio Цркву од незнабожаца „онима“, то јест праоцима, старозаветним праведницима. Како ово да се схвати? Зар су праоци имали икаквог удела у спасењу незнабожаца, или њиховом призывању у Христову Цркву? Јесу. Њихов удео у овоме се није састојао само у томе што је од њих по телу произашао Христос, предмет очекивања народа, који их је увео у састав своје Цркве, већ и у томе што су ширили светлост истине међу незнабошцима. Светлост које је, иако у малој мери, просијавала незнабожачким мраком и постепено га слабила. Благочестиви патријарси, пре него се у лицу Авраама појавио родоначел-

ник изабраног рода, назначеног да чува истиниту веру, били су њени проповедници и исповедници у незнабожачком свету који их је окруживао. Чланови изабраног народа пре Мојсија и од Мојсија до Христа на разне начине су долазили у контакт са незнабошцима и на тај начин их упознавали са својом вером, премда и нису показивали неку циљану ревност ка њеном распространјавању. Што се више близило време Христовог Рођења, незнабошци су се све више упознавали са правом вером, зближавајући се са њеним носиоцима, Јеврејима, који су били расејани свуда по свету. Пророк Данило, живећи у Вавилонском ропству, када је говорио Навуходоносору и тумачио му виђења и заборављени сан о судбини Вавилонског царства и три царства која су требала да дођу након њега, убедио је овог цара идолопоклоника да је Данилов Бог истинити Бог, који је достојан да се слави у свим крајевима његовог царства, о чему је обавестио све поданике. Навуходоносор је тако заволео Данила да га је поставио над свим мудрацима халдејским (Дан. 2, 48 – 49). Нема сумње да је он свој положај искористио да би просвећивао истинитом вером све оне на које је могао да утиче. Међу незнабошцима су се јавили појединци који су се научили, не само вери у истинитог Бога, већ и у долазећег Христа Спаситеља и очекивали Његов долазак на земљу. Ту можемо убрзати и волвхе, односно халдејске мудраце, који су дошли да се поклоне новорођеном Христу, о чијем су рођењу сазнали по

необичној звезди која их је довела у Витлејем. По речима митрополита Филарета, њихова вера је изданак Цркве Данилове.

Па и ми браћо, у старини смо били незнабошци, страна нам је била једница са Христом и Његовом Црквом; али ни нас, док смо били незнабошци, Христос није лишио своје милости, као ни све древне незнабошце. Слично њима и ми смо били предобручени Христу много пре него што смо примили хришћанство. Оно нас је озарило својом светлошћу скоро 10 векова након Христовог Рођења. До тада је читаву руску земљу прекривао мрак незнабошта. Али већ након Христовог Вазнесења је затреперила слаба светлост посред овога мрака. На Кијевским планинама појавио се свети апостол Андреј Прозвани и поставио на њима крст, рекавши: „На овим ће планинама засијати Божија благодат“. На овај догађај се може гледати као на предобручење руског народа Христу, као на неки заметак Христове Цркве. Десет векова касније настало је потпуно сједињење Христа и Цркве која му је предобручена. Христос је ступио у једнницу са њом, која би се могла сравнити са једницом мужа и жене. Муж и жена сачињавају једно тело. Тако је и Црква Христова тело Христово. Муж је глава жени, како је и Христос глава Цркви. Она је дужна да му се покорава онако како је жени својствено да се покорава власти мужа. Љубав која повезује мужа и жену, јесте слика узајамне љубави Христа и Цркве. При таквом односу Христа и Цркве су, међутим, могући греси, слични